

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 20 grudnia 2019 r.

Pozycja 263

POSTANOWIENIE z dnia 19 grudnia 2008 r. Sygn. akt Ts 291/07

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Maria Gintowt-Jankowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Przedsiębiorstwa Komunikacyjno-Spedycyjnego T. spółka z o.o. w sprawie zgodności art. 133 § 2a ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) z art. 2, art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 7 grudnia 2007 r. wniesiono o stwierdzenie niezgodności art. 133 § 2a ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.; dalej: k.p.c.) z art. 2, art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została oparta na następującym stanie faktycznym. Zarządzeniem z 8 sierpnia 2007 r. (sygn. akt [...]) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w T. – VI Wydział Gospodarczy nakazał zwrot pozwu skarżącej z powodu braku wskazania miejsca zamieszkania pozwanych współników spółki cywilnej. Po rozpoznaniu skargi na orzeczenie referendarza sądowego Przewodniczący Sądu Rejonowego w T. – Wydział VI Gospodarczy zarządzeniem z 29 sierpnia 2007 r. (sygn. akt [...]) utrzymał rozstrzygnięcie w mocy i zarządził zwrot pozwu. Postanowieniem z 25 października 2007 r. Sąd Okręgowy w K. – XIX Wydział Gospodarczy Odwoławczy (sygn. akt [...]) oddalił zażalenie na zarządzenie z 29 sierpnia 2007 r.

Skarżąca zarzuciła w skardze konstytucyjnej, że przepis art. 133 § 2a k.p.c., ograniczając wskazaną w nim możliwość doręczenia pism procesowych na adres podany w rejestrze sądowym jedynie do przedsiębiorców i współników spółek handlowych wskazanych w rejestrach sądowych, uniemożliwia wytoczenie powództwa przedsiębiorcy zarejestrowanemu w rejestrze urzędowym innym niż sądowy. Zdaniem skarżącej przepis ten jest niezgodny z zasadą demokratycznego państwa prawnego, wynikającą z art. 2 Konstytucji. Ponadto, w opinii skarżącej, zaskarżony przepis prowadzi do pozbawienia strony dostępu do sądu, a zatem prowadzi do naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Ma ona gwarantować, że obowiązujące w systemie prawa akty normatywne nie będą stanowiły źródła ich naruszeń. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej jest wniosek o zbadanie zgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę ostatecznego orzeczenia o prawach skarżącego. Zatem przesłanką rozpoznania skargi konstytucyjnej nie może być wskazanie dowolnego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, ale tylko takiego, który w konkretnej sprawie stanowił podstawę ostatecznego rozstrzygnięcia. Wskazany przedmiot skargi konstytucyjnej determinuje wymogi formalne, których spełnienie jest konieczne dla stwierdzenia dopuszczalności skargi konstytucyjnej. Z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.) wynika, że na skarżącym ciąży obowiązek wskazania naruszonych wolności lub praw oraz sposobu ich naruszenia. Z kolei z art. 32 ust. 1 pkt 3 i 4 tejże ustawy wynika obowiązek uzasadnienia zarzutu niekonstytucyjności zaskarżonych przepisów.

Zasadniczym powodem odmowy nadania biegu skardze w niniejszej sprawie jest stwierdzenie, że zaskarżony przepis art. 133 § 2a k.p.c. nie był podstawą ostatecznego orzeczenia o prawach i wolnościach skarżącej.

Zgodnie z zaskarżonym przepisem art. 133 § 2a k.p.c. pisma procesowe dla przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego na podstawie odrębnych przepisów, doręcza się na adres podany w rejestrze, chyba że strona wskazała inny adres dla doręczeń. Jeżeli ostatni wpisany adres został wykreślony jako niezgodny z rzeczywistym stanem rzeczy i nie zgłoszono wniosku o wpis nowego adresu, adres wykreślony jest uważany za adres podany w rejestrze. Wskazany przepis wprowadza, w zakresie obowiązku wskazania adresu pozwanego, wyjątek od ogólnej reguły określonej w art. 126 § 2 k.p.c., zgodnie z którą pierwsze pismo procesowe w sprawie powinno zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu. Wyjątek ten dotyczy jednak, jak słusznie podkreślił to Sąd Okręgowy w K. – XIX Wydział Gospodarczy Odwoławczy, jedynie ściśle określonej grupy podmiotów, tj. przedsiębiorców oraz wspólników spółek handlowych wpisanych do rejestru sądowego na podstawie osobnych przepisów. Nie odnosi się on zatem z całą pewnością do pozwanych w niniejszej sprawie, którzy byli wspólnikami spółki cywilnej. Na powódzie, wnoszącym pierwsze pismo procesowe w sprawie, ciążył zatem obowiązek wynikający z art. 126 § 2a k.p.c. Tym samym zakres zastosowania zaskarżonego przepisu nie obejmuje stanu faktycznego występującego w niniejszej sprawie. Z tych powodów zaskarżony przepis art. 133 § 2a k.p.c. nie mógł znaleźć zastosowania przy rozstrzygnięciach wydanych w sprawie skarżącego, co zresztą zasadnie podkreślił także Sąd Okręgowy w K. – XIX Wydział Gospodarczy Odwoławczy w postanowieniu z 25 października 2007 r. W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, należało odmówić nadania biegu skardze konstytucyjnej.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że skarżąca dopatruje się niekonstytucyjności art. 133 § 2a k.p.c. nie tyle w treści tej regulacji, lecz w tym, czego ona nie zawiera. Tak sformułowany zarzut skargi konstytucyjnej czyni jej przedmiotem w istocie zaniechanie ustawodawcy we wprowadzeniu do porządku prawnego określonych norm, które stanowiąc podstawę wydania w sprawie skarżącej określonych rozstrzygnięć, uchroniłyby ją przed domniemanym naruszeniem przysługujących jej praw lub wolności konstytucyjnych, w tym przypadku prawa do sądu. Tymczasem, zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedmiotem skargi konstytucyjnej może być wyłącznie obowiązująca norma prawna zastosowana przez sąd lub organ władzy publicznej. Skarga ta nie przysługuje natomiast na zaniechanie ustawodawcy wydania określonych norm, które skarżący uznaje za niezbędne dla

ochrony przysługujących mu praw lub wolności konstytucyjnych. Także z tych powodów zarzuty skarżącej nie mogły stanowić przedmiotu merytorycznego rozpoznania przez Trybunał Konstytucyjny.

W tym stanie rzeczy, należało odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej jako oczywiście bezzasadnej.